

Enhed:
Socialtilsyn og
National Koordination

Referat af rådsmøde i Det Faglige Råd for National Koordination

Sagsnr.:
2023-13247

Dato og tidspunkt: Tirsdag den 5. marts 2024 kl. 12.30-14.30

Dato:
18. april 2024

Sted og lokale: Crowne Plaza Copenhagen

Indkaldte deltagere:

Formand

- Bo Smith (forhenværende departementschef)

Organisationsrepræsentanter

- Niels Arendt Nielsen (Social- og Boligstyrelsen)
- Mikkel Lambach (Danske Regioner)
- Janet Samuel (KL)
- Line Riddersholm (Sundhedsstyrelsen)
- Line Vistisen Liebst (Styrelsen for Uddannelse og Kvalitet)
- Leif Olsen (VIVE)

Ekspertter på social- og specialundervisningsområdet

- Hanne Warming (Institut for Samfund og Globalisering, Roskilde Universitet)
- Kjeld Høgsbro (Institut for Sociologi og Socialt Arbejde, Aalborg Universitet)
- Bjørn Frithiof Hamre (Institut for Kommunikation, Københavns Universitet)
- Janne Hedegaard Hansen (Institut for Pædagoguddannelse, Københavns Professionshøjskole)

Rådssekretariatet

- Henrik Frostholt (Social- og Boligstyrelsen)
- Bettina Bruun Rasmussen (Social- og Boligstyrelsen)

Øvrige deltagere

- Mirjam Gismervik (Social- og Boligstyrelsen), jf. dagsordenens punkt 7.

Afbud:

Mikkel Lambach (Thea Gade-Rasmussen deltog i stedet), Janet Samuel, Line Riddersholm, Line Vistisen Liebst (Rinze van der Goot deltog i stedet), Bjørn Frithiof Hamre og Henrik Frostholt.

Dagsorden for rådsmøde i Det Faglige Råd for National Koordination

Formalia

Ad. 1 Velkommen

Ad. 2 Opfølgning på referatet fra mødet den 12. december 2023

Orienteringspunkter

Ad. 3 Orientering om udsendelse af anmodning om fornyet behandling af central udmelding for udsatte gravide med skadeligt rusmiddelforbrug

Ad. 4 Orientering om status på anmodning om fornyet behandling af central udmelding for borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling

Ad. 5 Orientering om status på årets høring

Drøftelsespunkter

Ad. 6 Drøftelse af resultater fra den seneste risikokategorisering af målgrupper omfattet af den nationale koordinationsstruktur

Ad. 7 Oplæg om resonansundersøgelse af National Koordinations målgrupper i 2023.

Evt.

Formalia

Ad. 1 Velkommen

Formand Bo Smith bød velkommen til mødet.

Ad. 2 Opfølgning på referatet fra mødet den 12. december 2023

Referatet fra det seneste møde i Det Faglige Råd blev den 22. januar 2024 sendt ud til Rådets medlemmer, der har kunnet kommentere på referatet. Social- og Boligstyrelsen har ikke modtaget bemærkninger til referatet. Der forekom ligeledes ingen bemærkninger på mødet, som gav anledning til at justere referatet, hvorfor det godkendes uden bemærkninger

På baggrund af referatets punkt omkring "Status på den generelle tilbudsmonitorering" bemærkede Thea Gade-Rasmussen dog, at Danske Regioner gerne vil opfordre til, at Social- og Boligstyrelsen fremadrettet adviserer Danske Regioner, når der udsendes en spørgeskemaundersøgelse målrettet tilbudslandskabet, så organisationen ved, hvad der sker på området. Niels Arendt Nielsen tilkendegav, at styrelsen vil sørge for dette fremadrettet.

Orienteringspunkter

Ad. 3 Orientering om udsendelse af anmodning om fornyet behandling af central udmelding for udsatte gravide med skadeligt rusmiddelforbrug

Niels Arendt Nielsen orienterede indledningsvis om, at Social- og Boligstyrelsen har vurderet, at der er behov for at anmode landets kommunalbestyrelser om at foretage en fornyet behandling af deres tilrettelæggelse og organisering af indsatsen til målgruppen Udsatte gravide med skadeligt rusmiddelforbrug. Niels orienterede endvidere om, at styrelsen planlægger at udsende den fornyede behandling ultimo marts, og at fokus vil være på etablering af et døgntilbud og sikre samarbejde med de regionale familieambulatorier. Niels orienterede afslutningsvis om, at styrelsen er åben overfor forskellige løsninger, og at styrelsen pt. drøfter, om den faglige vejledningsforpligtigelse i dette tilfælde skal udvides, da styrelsen vurderer, at der er behov for viden og vejledning ift. det videre arbejde, særligt fordi det har været svært for kommunerne at få hånd om, hvad det er for en målgruppe der er tale om.

Formand Bo Smith bemærkede herefter, at der længe har været en usikkerhed omkring målgruppens størrelse, og at Rådet har drøftet problematikken ad flere omgange, senest på mødet i december, hvor Social- og Boligstyrelsen fremlagde opdateret og valideret data som viser, at kommunerne har visiteret ca. 80 kvinder til et

døgnophold i 2020, jf. servicelovens § 52 stk. 3 nr. 4. Formanden spurgte herefter ind til, om det, som styrelsen efterspørger, er en konstruktion, som tager udgangspunkt i noget eksisterende, hvilket Niels Arendt Nielsen bekræftede.

Ad. 4 Orientering om status på anmodning om fornyet behandling af central udmelding for borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling

Niels Arendt Nielsen orienterede om, at styrelsen har afholdt møde med de administrative styrgruppeformænd, og at mødet primært handlede om en fristforlængelse og om datagrundlaget for den fornyede behandling. Niels fortalte uddybende, at styrgruppeformændene har fremsendt et udkast til et kommissorium for arbejdet med at etablere en sikret afdeling mere, som afspejler arbejdet med en koordineret løsning, og at styrelsen bl.a. på den baggrund har imødekommet styrgruppeformændenes anmodning om en fristforlængelse til den 31. december 2024. Niels fortalte også, at der stadig pågår en diskussion omkring datagrundlaget ift. situationen på Kofoedminde, men at nyeste data fra januar 2024 ikke har givet styrelsen anledning til at skifte holdning, da det er styrelsens vurdering, at der fortsat ses et u hensigtsmæssigt pres på Kofoedminde fysiske og faglige rammer. Niels fortalte afsluttende, at styrelsen i dialogen med de administrative styrgruppeformænd har åbnet op for flere scenarier på en løsning, dog under den forudsætning, at scenarierne søger at løse den centrale udmeldings beskrevne udfordringer.

Kjeld Høgsbro kommenterede hertil, at Kofoedmindes beliggenhed på Lolland udgør en udfordring både ift. rekruttering og afstanden til de vstdanske kommuner, og at det på den baggrund er uforståeligt, at styrelsen forholder sig neutralt til placeringen af endnu et sikret tilbud/afdeling.

Niels Arendt Nielsen svarende hertil, at det fortsat er styrelsens holdning, at placering i Vestdanmark vil være den optimale løsning, men at en anden mulighed er, at der etableres en løsning med det rigtige faglige indhold, men med en anden geografisk placering. Niels bemærkede supplerende, at det er noget af det, som styrelsen vil skulle forholde sig til, når kommunerne har afrapporteret på den fornyede behandling.

Formand Bo Smith spurgte herefter ind til, om det er korrekt forstået, at kommunerne gerne må afrapportere flere løsninger, men at styrelsen ikke har frafaldet, at afrapporteringen også skal indeholde en vstdansk løsning, hvilket Niels Arendt Nielsen bekræftede.

Kjeld Høgsbro spurgte afsluttende ind til, om Social- og Boligstyrelsen har modtaget en tilbagemelding fra ministeriet i forhold til, at styrelsen har rettet henvendelse med henblik på at drøfte de juridiske aspekter, som knytter sig til etablering af et sikret

tilbud/afdeling mere, hvortil Niels Arendt Nielsen svarede, at henvendelsen gik på to aspekter; modtagepligt og finansieringsform. Niels bemærkede hertil, at det fra styrelsens side er vurderingen, at et evt. nyt tilbud/afdeling bør have den samme finansieringsmodel som Kofoedsminde for at forhindre en uhensigtsmæssig incitamentstruktur, men at det vil bero på en drøftelse mellem KL og ministeriet, hvordan det skal tilrettelægges.

Ad. 5 Orientering om status på årets høring

Bettina Bruun Rasmussen orienterede om, at Social- og Boligstyrelsen netop har afsluttet den årlige høring om viden, indsatser, kompetencer eller tilbud på det mest specialiserede social- og specialundervisningsområde, og at styrelsen har modtaget 47 høringssvar fra 32 forskellige organisationer. Bettina orienterede endvidere om, at 16 af høringssvarene relaterer sig til udsatteområdet, mens 22 høringssvar relaterer sig til handicapområdet og 9 høringssvar relaterer sig til specialundervisningsområdet.

Bettina orienterede afsluttende om, at styrelsen snarest vil påbegynde sagsbehandlingen af høringssvarene med fokus på inddragelse af relevante myndigheder og afholdelse af møder med høringssparter, hvor det vurderes relevant.

Drøftelsepunkter

Ad. 6 Drøftelse af resultater fra den seneste risikokategorisering af målgrupper omfattet af den nationale koordinationsstruktur

Bettina Bruun Rasmussen orienterede om, at Social- og Boligstyrelsen har foretaget en risikokategorisering af de målgrupper, som er omfattet af den nationale koordinationsstruktur med henblik på at identificere og prioritere behovet for intensiveret monitorering og styrket dialog samt udarbejdelse af forløbsbeskrivelser, centrale udmeldinger m.v.

Bettina fortalte uddybende, at målgrupperne er blevet kategoriseret hhv. røde, gule eller grønne, og at målgrupperne kategoriseret røde er de målgrupper, hvor Social- og Boligstyrelsen enten aktuelt er i gang med at behandle en central udmelding eller en fornyet behandling, eller hvor nærmere analyser viser, at der er anledning til bekymring, og at der derfor kan være behov for at igangsætte en proces hen imod en central udmelding. Bettina bemærkede hertil, og at der pt. er fire målgrupper, som er kategoriseret røde. Bettina fortalte endvidere, at målgrupperne kategoriseret gule er de målgrupper, hvor der stadig udestår nærmere analyser eller enkelte afklaringer, som fx opfølgning på høringen af bruger- og interesseorganisationer, eller hvor der vurderes at kunne være et behov for andre tiltag, som fx udarbejdelse af en forløbsbeskrivelse eller andre former for vidensformidling. Bettina bemærkede

supplerende, at 12 målgrupper pt. er kategoriseret gule, hvoraf otte af dem er omfattet af en fokuseret tilbudsscreening i 2024. Bettina fortalte afsluttende, at de resterende målgrupper er kategoriseret grønne, hvilket betyder, at de monitoreres lavintensivt gennem systematisk opsamling af viden i målgruppebeskrivelser, indtil nye oplysninger giver anledning til at ændre denne status.

Formand Bo Smith bemærkede hertil, at kategoriseringen giver rigtig god mening, og at en sådan netop har været efterspurgt af Rigsrevisionen.

Ad. 7 Oplæg om resonansundersøgelse af National Koordinations målgrupper i 2023.

Formand Bo Smith præsenterede indledningsvis punktet og oplægsholderen Mirjam Gismervik fra Social- og Boligstyrelsen.

Mirjam fortalte herefter følgende:

Social- og Boligstyrelsen igangsatte i andet kvartal 2023, forudgået af en intern kvalificeringsproces, en ekstern kvalificeringsproces af National Koordinations målgrupper ud fra et ønske om at teste, i hvilken udstrækning målgrupperne er genkendelige for praksis, og dernæst om de kan genfindes i tilgængelige registre. Op til flere vidensmiljøer pr. målgruppe gav feedback på hhv. en socialfaglig og en registermæssig afgrænsning. I flere tilfælde gav tilbagemeldingerne anledning til justering af både den socialfaglige og den registermæssige afgrænsning i tillæg til, at kvalificeringsprocessen indbragte National Koordination ny viden om mange af målgrupperne.

Målgrupperne blev på baggrund af resonansundersøgelsen kategoriseret hhv. grønne, gule eller røde alt afhængigt af, om de kan genfindes i registre. Målgrupperne kategoriseret grønne er kendetegnet ved en høj grad af overensstemmelse mellem den socialfaglige og registermæssige afgrænsning, hvilket betyder, at målgruppen kan monitoreres på baggrund af et validt datagrundlag, og opgørelser over målgruppens størrelse forventes at være relativt retvisende. Målgrupperne kategoriseret gule kan til en vis grad dataunderstøttes, men der eksisterer flere eller mere væsentlige forbehold, der medfører, at opgørelsen over målgruppens størrelse vil være behæftet med væsentlig usikkerhed. Det kan fx skyldes en meget kompleks problemstilling hos målgruppen, som ikke kan understøttes i data, men hvor en bredere afgrænsning kan bidrage til at approksimere målgruppens størrelse. Det kan også skyldes, at der ikke eksisterer tilstrækkeligt med data på området, hvorved opgørelsen også bør anses som værende et skøn på målgruppens størrelse. Målgrupperne kategoriseret røde er kendetegnet ved, at de i udgangspunktet ikke kan dataunderstøttes. Det skyldes oftest, at der ikke eksisterer registerdata på området, eller fordi man med de nuværende datakilder ikke kan levere en retvisende opgørelse over målgruppens

størrelse, da denne vil være behæftet med for stor usikkerhed og for mange væsentlige forbehold.

Mirjam gav herefter eksempler på målgrupper i de forskellige kategorier, herunder fx målgruppen *Personer med kognitive funktionsnedsættelser og udfordrende adfærd med behov for særforanstaltninger*, som pt. er kategoriseret rød. Her er den registermæssige afgrænsning stadig under udarbejdelse, da målgruppen afgrænses af fire variable; personer, kognitive funktionsnedsættelser, udfordrende adfærd samt særforanstaltninger, hvoraf udfordrende adfærd ikke har en entydig diagnosekode, mens særforanstaltninger ikke har sin egen kodning ift. visitering. Her må der derfor søges andre løsninger ift. at opgøre målgruppens størrelse, hvilket har givet anledning til at se på, om der kan laves arketyperiske cases, som der kan indhentes data på. For målgruppen *Børn og unge som har begået personfarlig eller anden alvorlig kriminalitet og som har sociale problemer og/eller psykisk lidelse*, som er kategoriseret grøn, er målgruppen blevet indsnævret til kun at inkludere de børn og unge, som har fået en sigtelse eller en dom. Som følge af ambitionen om at kunne levere mere retvisende data om National Koordinations målgrupper inkluderes ikke, som i den tidligere afgrænsning, kriminalitetstruede børn og unge eftersom dette er en variabel, som er vanskelig at omsætte i en datamæssig operationalisering.

Hanne Warming bemærkede hertil, at det er vigtigt at have for øje, om det er data der skal være med til at definere problemstillingen eller omvendt, og at der er ret stor forskel på, om der snakkes børn og unge, som har fået en dom eller børn og unge, som er i risiko for at få en dom.

Mirjam Gismervik bemærkede hertil, at det på baggrund af Rigsrevisionens beretning om forvaltningen af handicapområdet er blevet tydeligt, at vi bliver nødt til at kunne sige noget mere konkret om målgruppernes størrelse, men at vi naturligvis altid skal være opmærksomme på, hvad til- og fravalg har af betydning. Mirjam bemærkede desuden, at det faktum, at målgruppen ikke længere indbefatter de kriminalitetstruede ikke er ensbetydende med, at National Koordination ikke interesserer sig for dem, da de ofte vil være at finde de samme steder i tilbudslandskabet som de domfældte, og typisk også vil have mange af de samme indsatsbehov.

Leif Olsen bemærkede herefter, at VIVE pt. er i gang med en undersøgelse ift. dysleksi – et område, hvor der også mangler data og viden, og at registerdata i den forbindelse har bidraget til at tydeliggøre, hvor der er videnshuller, og hvad der dermed skal efterspørges data og viden om andre steder. Leif spurgte herefter ind til, om der i monitoreringsarbejdet i NATKO er en opmærksomhed på at indhente viden fra andre kilder end registre, fx fra kommunerne, hvortil Mirjam Gismervik svarede, at styrelsen er opmærksom på behovet for at få indhentet supplerende data, da registerdata i flere tilfælde ikke kan stå alene, men at styrelsen meget gerne vil drøfte erfaringerne med at indhente viden fra andre kilder med VIVE.

Formand Bo Smith spurgte herefter ind til, om det vil være muligt for Rådet at se kategoriseringslisten over de 35 målgrupper, hvortil Mirjam Gismervik svarede, at den kan udsendes med referatet til Rådet. Mirjam bemærkede herefter afsluttende, at resonansundersøgelsen også har tydeliggjort, at der kan være behov for at se på målgrupperne på en anden måde, og at der dermed fremadrettet kan tegne sig et andet målgruppebillede end det nuværende.

Evt.

Formand Bo Smith bemærkede, at Rådet muligvis vil have studset over, at det faste orienteringspunkt vedr. specialeplanlægning ikke har været en del af dagsordenen, men at det skyldes, at der ikke er noget nyt at berette.

Kjeld Høgsbro spurgte herefter ind til, om den viden der opbygges i den nationale koordinationsstruktur vil indgå i specialeplanlægningsarbejdet, hvilket Bo Smith og Niels Arendt Nielsen bekræftede.

Niels Arendt Nielsen orienterede herefter afslutningsvis om, at Social- og Boligstyrelsen er midt i en ansættelsesproces af en ny faglig leder for team National Koordination, og at det er forventningen, at vedkommende tiltræder den 1. maj 2024.